

דהשׁתָא אֲפִילוּ בְּזִית וּבְזִית בַּלְלָא הֹא, וְהִיא לְלֵי לְהַבֵּן זֶה
מְדֻעַת, שְׂכִין שֶׁלְאָשָׁה אֶלָּא 'בְּזִית' שְׁחוֹא דִּיבָר פָּרָטִי, מִשְׁמָעָ,
שְׁבִזִית וּבְזִית' הֹא דִּיבָר כָּלְלָה וּמִחְשָׁבּוֹת מְעוֹרוֹבּוֹת, וְאַם כִּן בְּזִית
לְמַחר בְּחִזְין מִיְבָעִיא, וּכְיַצֵּד הַסְּתָפָק בָּהּ לוּ. אָוָלָם אָם רַבִּי הִיא
מְשִׁבָּב בְּנַחַת שְׁבִזִית לְמַחר בְּחִזְין' הֹא דִּיבָר כָּלְלָה הִיא מְרַאה בְּכָךְ
שְׁלֵי שָׁאל כְּהָזָן, וְאַינְנָה אֶלָּא מִשְׁמָעָ 'בְּזִית' וּבְזִית' נִחְשָׁב בְּשִׁתְיִם
מִחְשָׁבּוֹת נְפָרָדוֹת. (**ליישָׁנא אַחֲרִינָא בְּזִית לְמַחר בְּחִזְין פָּרָטָא בְּזִית**
בְּזִית מִיְבָעִיא). וּבְנוֹגָע לְסִפְקָה שֶׁעוֹלָא, אָם יִשׁ לְשָׁנוּת בְּמִשְׁנְתָנוּ
'בְּזִית' או 'בְּזִית' וּבְזִית', נִפְשְׁת הַסִּפְקָה מִתּוֹךְ שְׁמוּעה זוּ, וּכְפִי
שְׁהַבָּא לְעַלְלָה שְׁרָבִי שָׁנָה לְרַבִּי שְׁמַעַן בְּנו שָׁם 'בְּזִית' וּבְזִית' נִחְלָק
רַבִּי יְהוֹדָה.

הגמר א' ועוסקת בדרין צירוף מוחשבות: א' יתמן, חישב לאכול חצ'י זית
חוין לְמַנּוֹ וואחר קר חישב לאכול חצ'י זית וחוץ לְמַקּוֹמוֹ עוד חישב
חצ'י זית חוות לְמַנוֹ, אמר ר' בא, נִקְנֵץ בְּשָׁנָה הַפְּגֻלָה, כלומה, אף
שבתחלילה חצ'י זית הראשון של חוץ לומנו נבטל מכח פיגולו, ופעל
פסול בלבד בהעתרכו עם חצ'י זית של חוץ למקומו, אך בעת שמדובר
הוא חצ'י זית נוסף של מוחשבת חוץ לומנו, מצטרף עמו, ומהਊור
חוור לבחו לפג'ל, ורב המונא אמר, עירוב מתחשבות ח'י שכין
שהעצרף חצ'י כזית הראשון של חוץ לומנו עם חצ'י כזית של חוות
למקומו לפסול ולא לפג'ל, שוב אינו נפרד ממנו, ולבן אינו מצטרף עמו
ח'י זית האחורי של חוות לומנו.

האמוראים מביאים ראיות לדבריהם: אמר רבא, מנא אמרינא לה – מניין המוקור שאין חצי בזית הראשון מותבטל לגמרי מכחו לפג'ן, דתנן (טהורת פ"א מ"ה), בפי' מה שאל אלול טמא שהוא ראשון לטומאה וככבי' זה אובל שהוא שני, שבללו ה' בז', תערובות זו תורה ראשון עלייה, שהרי יש בה בכיביצה של ראשון, ואם חלקן לשני חלקים שווים, זה שני וזו שני, שהרי עבשו בכל חלק יש רק חצי בכיביצה ראשון וחצי בכיביצה שני, ומطمאים כפי הקל שבhem. ודוקא כשהם מוחלקים אמרה המשנה כן, ה' – אבל אם חוץ ועירובן, ראשון הו, שהרי יש בערובות זו בכיביצה מראשון, ואך שלפני כן האטרוף אובל וזה מין אחר והיה דין שני לטומאה, עבשו שמייצא את מינו חור לבחור, ומכאן נלמד לענין מחשבת פיגול, שאין חצי בזית הראשון מותבטל לממרין מכחו לפג'ן.

רבא מוכחים את דבריו: **ממאי** שאם חור ועיירם מטעמא בראשון, **מדקנתי** בסיפא של משנה זו, **ונפל זה בעצמו וזה בעצמו על בכר של תרומה**, כלומר, נפל עליה והחולק הרាជון ולakhir שנסתלק נפל עליה החלק השני, **פְּסָלֶת**, שככל חלק הוא שני לטומאה, ושני פוטס תרומה, ואם **ונפלו שנין באחת עשאה שניה**, שבין שני החלקים מונחיהם יחד על הכהן נמצאת שיש עליה ב McCabe של ראשון וועשה אותה שני, ומכאן למדנו שמעצטורים ראשוני שבהה ושבוהו.

ודוחה רב המנוגא: **ורב המנוגא אמר**, אין להוכיח ממש לעניין פיגול, **דרך איבא שענרא** – יש שיעור שלם מתחילהו, שהיה בביבואה של ראשון, ורק אחר בר נחלק, ובין בשחור ועייר חור שם עליין, **הבא ל'בא שענרא** – אין שיעור פיגול מתחילהו אלא חצי זית פיגול חוץ זית פוטס, ולא נקרא שם פיגול עליין כי שם פוטס, וכן בשאר לשם עוד חצי זית של פיגול לא נפקע שם פוטס מוחץ בזית הרាជון.

רב המנוגא מביא ראייה הפוכה: **אמיר רב המנוגא, מנא אמינו לה** שלאחר שחצי בזית של פיגול הצלוף עם חצי בזית של פוטס אינו יותר להעצור עם חצי **הטמא** והרי הוא ראשון, **דתן** (טהורתם) חצי בביבואה **האובל שנטמא באב הטמא** – שונטמא מראשון לטומאה ונעשה שני, **מצטפין זה בולד הטומאה** – שונטמא מראשון לטומאה ונעשה שני, כלומר כדרין שני. **מאי אם זה לשיעור בביבואה לטמא בקהל שבנייהם**, לאו, אף על גב דחרר מליה – שחור והשלים תערובת זו והוסיף עליה עוד חצי בביבואה ראשון, שאף שעשכשו יש בה בביבואה ראשון אינה מטמא אלא בשני מושום שחצי בביבואה ראשון שהיתה שם מתחילה הצלפה עם חצי בביבואה שני ובטללה כהה, מכין שמעולם לא היה בה שיעור שלם לפני שנתערובתה.

הגמר ורחה: **دلמא דלא הדר מליה** – שמא מה שנשינו שמטמא

For more information about the study, please contact Dr. Michael J. Koenig at (314) 747-2100 or via email at koenig@dfci.harvard.edu.

לְאָכֹל קָא מִשְׁמַעַ לָן, כְּמוֹ שָׂאמֶרֶת, שָׁם חִישֵּׁב לְאָכֹל חַצִּי זִית
וְעוֹד חִישֵּׁב לְאָכֹל חַצִּי זִית, מַעֲטָרְפִים, הָרִי כָּבֵר מַרְיִשָּׁא שְׁמַעַ
מִינָה וְאֵת, שָׁנְנוּנוּ שָׁם חִישֵּׁב לְאָכֹל בְּחַצִּי זִית בְּחוֹזֵן וּבְחַצִּי זִית
לְמַהָר, פְּסָול, וּמַשְׁמַעַ הָא אָסֵם חִישֵּׁב לְאָכֹל בְּחַצִּי זִית לְמַהָר וְעוֹד
[חַצִּי זִית לְמַהָר] חָרֵי הוּא פְּגִיעָוָל, וּמַבוֹאָר שָׁם חִישֵּׁב לְחַצִּים
מַעֲטָרְפִים. (אַלְאָ) וְאֵי נַעֲרָקְלָגְוָה שְׁלָאָכֹל חַצִּי כִּוִית בְּשָׁר וּלְהַקְטָרָד
חַצִּי כִּוִית אִימָרוּמִים, כְּשָׁר, הָלָא מַדוֹקְרָא דְּרִישָׁא שְׁמַעַ מִינָה – כָּבֵר
שְׁמַעַנוּ וְאֵת מוֹתָר הַדּוֹקְקָה לְדִיָּק מַהְרִישָׁא, שָׁנְנוּנוּ שָׁאֵן
מַחְשָׁבָה פּוֹסְלָתָא לְאָכֹל בְּשָׁחַחַבְלָא לְאָכֹל, וּמַשְׁמַעַ
לְאָכֹל דְּכָרְבָּנוּ לְאָכֹל, אַנְ – כָּנָ, אָכֹל לְאָכֹל דְּכָרְבָּאַנְ
דְּרָבָנוּ לְאָכֹל, לְאָ – אַנְ המַחְשָׁבָה פּוֹסְלָתָא, וּלְמַדְנוּנוּ מַכְרָשָׁב
לְאָכֹל חַצִּי זִית בְּשָׁר חַצִּי זִית אִימָרוּמִים אַנְמַחְשָׁבָה כָּלְלָה, וְאֵם כָּנָהָשָׁתָא וּמָה
לְאָכֹל חַצִּי כִּוִית בְּשָׁר וּלְאָכֹל חַצִּי כִּוִית רְבָר שָׁאַנְןָ רְבָר לְאָכֹל
אִימָרוּמִים לְאָ מַצְמָרָה – לְאָכֹל חַצִּי כִּוִית בְּשָׁר וּלְהַקְטָרָד חַצִּי כִּוִית
אִימָרוּמִים מִבְּעָ – וּכְיַעֲרָקְלָגְוָה שָׁאַנְים מַעֲטָרְפִים, הָרִי בְּהָהָשָׁוְנִי
עוֹד יוֹתָר גּוֹדֵל מַאֲשָׁר לְאָכֹל בְּשָׁר וּלְאָכֹל אִימָרוּמִים. נַעֲמָא אֵם כָּנָ
שְׁמַה שָׁנְנוּנוּ שָׁאַבְלָה וּהַקְטָרָה אַנְמַחְשָׁבָה מַעֲטָרְפִים, נַשְּׁנָה שְׁלָא
לְצָורָה.

מִתְהֻרְעָתָה הַגְּמָרָא: הַאוֹפֵן הַזָּה גּוֹפָו, שְׁחִישֵּׁב לְאָכֹל חַצִּי כִּוִית בְּשָׁר
וּלְהַקְטָרָד חַצִּי כִּוִית אִימָרוּמִים אַיְצָטְרִיךְ לְהַשְׁמִיעַ שָׁאַנְןָ בְּכָר צִירָוָף,
וְאֵין לְלִמוּד דַיִן זוּ מִמְהָה שְׁהַמְחַשֵּׁב לְאָכֹל בְּשָׁר אִימָרוּמִים אַנְ
מַעֲטָרְפִים, נַשְּׁמָשׁ דְּבָקָא דְּעַקְדָּא אַמְּנִיאָ, הַרְמָם בְּמַחְשָׁב לְאָכֹל בְּשָׁר
וְאִימָרוּמִים הָאָזָה שָׁאַנְמַחְשָׁבָה מַשׂוּם דְּלָאוּ בַּיְ אָזְרָהָה קָא מַחְשָׁב –
שְׁמַחְשָׁב שְׁלָאָה כְּדָרָךְ (שְׁהָרִי עַל חַצִּי כִּוִית הַאִימָרוּמִים מַחְשָׁב לְאָכֹל),
וְלֹכֶן אַנְן וּמַחְשָׁב בְּכָל וְאֵינהַ מַעֲטָרְפָת עַם מַחְשָׁבָה אַבְלָה חַצִּי
כִּוִית בְּשָׁה, אַבְלָה הַכָּא (לְאָכֹל חַצִּי כִּוִית בְּשָׁר וּלְהַקְטָרָד חַצִּי
אִימָרוּמִים) דְּבָחָא בַּי אָזְרָהָה וּבַהָאִי בַּי אָזְרָהָה – שְׁבָוָה (בְּבָשָׁר) הָא
מַחְשָׁב כְּדָרָכוּ (וְהִיְנוּ לְאָכֹלָן) וּבְכָן בְּהָאִיםְרוּמִים מַחְשָׁב כְּדָרָכָם
לְהַקְטָרָה – אַיְמָא לְיַצְטָרָה – אַמְּרוּ שִׁיצְטָרָה, קָא מִשְׁמַעַ לְאָנִים
מַעֲטָרְפִים.

הא אם חישב לאכול חצי כוית דומיא לאכול חצי כוית דומיא לאכול חצי כוית ולחטיר חצי כוית, והיב דמי, מדורר באכילת שני בני אדם, מצטרף לשיעור שלם. שמע מנה שם חישב שניי בני אדם יאכלו כל אחד חצי כוית והוא הינו פיגול.

הגמריא מביאה נידון נוספָה: בעי ר' בא, חישב בשעת השחיטה לאכול בזיה חוץ לזמן או חוץ למקום בו תור שיעור זמן שהוא יתר מידי אכילת פרם, שלגביו כל איסורי התורה אינה נחשבת אכילה, כאן מהו, לאכילת בגוז מרדמינו ליה – האם מודים אכילת פיגול לאכילת מזוח שהחישב להקטר את האימורין חוץ לו מנם, שהיא מגלה אף בחישוב שכויות ישך ביזור מכדי אכילת פרם, וא לאכילת הרוות מרדמינו ליה, שבՓוחות מכדי אכילת פרם אין זו אכילה.

אבי פושט את הספק: אמר אביי, תא שמע, שניינו לעיל (^{כס}), לאכול בחצי זית ולחטיר בחצי זית, בשר, שאין אכילה ולחטיר מצטרפין, ויש לדעיק דעתמא משום דחישב לאכול ולחטיר, אך אם חישב לאכול חצי כוית לאכול ולחטיר בזיה באופן הדומה לאכול ולהקטיר, מצטרף, והא הקטירה ביזור מידי אכילת פרם הווא, ואם כן לאכול ולהקליל הדומה לאכול ולהקטיר הינו שאוכל את הבית ביזור מכדי אכילת פרם, ומוכח שם זה מוחשבת פיגול הייא.

הגמריא דוחה את הראיה: דילמא הקטירה השנויה במשנה היא ברכף נדול – בישיש אש גודלה במזחה, ומה שורק לשם נשף מהר, ואכן אם חישב בדומה זה לאכול ולהקליל, שייכל מהר, הרי זו מוחשבת פיגול, אבל אין להוכיח מכאן שאף ביזור מכדי אכילת פרם מוחשב פיגול.

שניינו במשנה: לאכול בחצי זית בשר ולחטיר בחצי זית אימורים, בשר, שאין אכילה והקטירה מעתופים.

הגמריא מקשה טהירה בדבר המשווה. מדייקת הגمراה: מעמָא שבמחשבה זו הקרבן כשר משומן דחישב לאכול (בשר) ולחטיר ואימורין), ואכילה והקטירה הם שני דברים שונים ואינם מעתופים, הא אם חישב לאכול חצי כוית בשר לאכול חצי כוית אימורין והינו לאכול דבר שאין דרכו לאכול, מצטרף, וקשות, ראה קתני רישא, שפסול מחשבה שהחישב לאכול, מצטרף, ובשר לאכול, ולהיינו לאכול בשר לאחר זמן (מצטרף), ומשמע שאות שדרכו לאכול, אין, אבל חושב לאכול דבר שאין דרכו לאכול וזהינו אימורין, לא – אין בזה מוחשבת פיטול. והרי הטעור לרמה שדי' קנו מיחסיפא.

הדרן עליך כל הוזחים שקבלו דמן

פרק שלישי - כל הפמואין

משנה

המשנה לעיל (ט) מונה את הפסלים לעבודת המזבוח.
88 עבדות המזבח כולה ארבע עבירות. א. השחיטה. ב. קבלת הדם.
89 ג. הולכת הדם. ד. זוקית הדם על המזבח. ומונתינו מבוארת, שאף
90 על פי שהשחיטה והזאך מוגדרת המזבח, מכל מקום פסלים אלו
91 כשרים לשחיטת הקרובנות, ונפסלו רק לעבודות שמקבלת הדם
92 ואילך.
93 בכל הפסולין לעבודות המזבח ששהחו תוארו, שחויטן בשדה,
94 לפוי שחשוטה בשדה אף בחורים - שאינם כננים, ובגשויים, ובעברים
95 בכנענים, בטממים, ואפיגו בקרובנות שהם קדושים קדושים מותרים
96 הפסלים לשחוט, ובכל דבר שליא כי הטעמים ששוחוטים את הזבח
97 נזען בבשר, כדי שלא יטמאו ויפללוו.
98 דין נסفة: לפיכך - בין שפסולים אלו שוחטו שחוטם בשדה, הן
99 פוטליין במחשכה - אם הם שוחטו את הקרבן וחשו מחשבת פיגול,
100 הרכם הפסלים אותן, שכןון שהם ראויים לעבודה זו מחשבתם
101 מועילה לפסול את הקרבן.

שופטת. דתנן במשנה למלך (ה), השותת את הובח על מנת לאכול לאחר זמנו דבר שאין דברו לאכול אימורין, וכן השותת על מנת להקثير לאחר זmeno דבר שאין דברו להקثير והראוי, בש"ר, שאין מוחבה פולת אלא כשחישב בדבר הראוי, ורבו אליעזר פסל, כי אפילו בדבר שאינו ראוי המוחבה פולת. והספיא של משנתינו אמרה בשיטתו אבל הרישא נאמרה כדעת חכמים.

אבי מתרץ באוקן אה: אבוי אמר, אףיו תיאו תיאו גם הסיפה של משנתינו רבנן היא, שאין מוחבה פולת אלא בדבר הראוי, ולא תימא – ולוא ותיק מלשון הסיפה כמו שדיקת לעיל, שדווקא לאכול חמץ כזיתبشر ולהקثير חמץ כזית אימורין כשה, **הא לאכול חמץ כזית בשם ולאכול לאכול אימורין** פסל, אלא אםיא שדווקא לאכול חמץ כזיתبشر ולהקثير חמץ כזית אימורין כשר, **הא לאכול חמץ כזית בשם ולאכול חמץ כזית דבר שקדבו לאכול** (והיינו בשרו), אף על פי שהחישב לחיצן, פסול.

הנリア מבקשת על דברי אבי: אם לא הוכחנו הטענה שנדייק אלא זאת בלבד, מי קא ממשמע לנו בדברי הסיפה, אי דבר שקדבו